

Bijlage F1: Verklaring inzake beleggingsbeginselen

F.1 Introductie

Deze ‘Verklaring inzake beleggingsbeginselen’ (hierna: Verklaring) beschrijft op beknopte wijze de uitgangspunten van het beleggingsbeleid van Stichting Pensioenfonds Avebe (hierna: het pensioenfonds). De uitgangspunten worden door het bestuur vastgesteld.

Conform geldende wet- en regelgeving gaat de Verklaring in op:

1. De doelstelling van het beleggingsbeleid;
2. De organisatie en risicobeheerprocedures;
3. De beleggingsbeginselen,
  - de strategische allocatie van de activa in het licht van de aard en de looptijd van de pensioenverplichtingen van het pensioenfonds;
  - de toegepaste wegingmethoden voor beleggingsrisico’s, de risicohouding, het gevoerde risicoprofiel, de risicobeheerprocedures;
  - de wijze waarop in het beleggingsbeleid rekening wordt gehouden met milieu en klimaat, mensenrechten en sociale verhoudingen.

De Verklaring is als bijlage bij de abtn van het pensioenfonds opgenomen en wordt om de drie jaren herzien. Daarnaast wordt de Verklaring onverwijld herzien als er tussentijds een belangrijke wijziging in het beleggingsbeleid optreedt.

F.2 Doelstelling van het beleggingsbeleid

Het pensioenfonds belegt vanuit de prudent person gedachte. Dit komt in grote mate overeen met dat wat DNB duurzaam beleggen noemt. Daarbij moeten de beleggingen voldoen aan kwalitatieve beginselen van veiligheid, kwaliteit en spreiding van risico’s.

In lijn hiermee is de doelstelling van het beleggingsbeleid: *“het op lange termijn realiseren van een zo hoog mogelijk rendement uitgaande van de strategische asset allocatie bij een acceptabel risico, rekening houdend met de verplichtingenstructuur van het pensioenfonds”*.

Om de doelstelling te waarborgen wordt bij het bepalen van het strategisch beleggingsbeleid rekening gehouden met het bepaalde bij of krachtens de PW, de verplichtingenstructuur en de financiering van het pensioenfonds, zoals vastgesteld in de uitvoeringsovereenkomst met de onderneming en met de geformuleerde risicohouding. Daarnaast hanteert het pensioenfonds de volgende Investment Beliefs:

- Het beleggingsbeleid is afgestemd op de verplichtingen en heeft een lange horizon;
- De strategische asset allocatie is de belangrijkste determinant voor het rendements-risicoprofiel van het pensioenfonds en verdient dan ook de meeste aandacht;
- De governance van het pensioenfonds moet zijn afgestemd op de complexiteit van de portefeuille;

- Het pensioenfonds gelooft in de toegevoegde waarde van uitbesteding waarbij restricties, monitoring en alignment belangrijke succesfactoren zijn;
- Diversificatie verbetert het risico-rendementsprofiel, waarbij governance, kosten en toegevoegde waarde op portefeuilleniveau moeten worden afgewogen;
- Risico kent meerdere invalshoeken welke zowel kwantitatief als kwalitatief moeten worden meegenomen in de besluitvorming, beheer en rapportage. Het neerwaartse risico is uiteindelijk belangrijker dan het opwaarts potentieel;
- Markten kunnen overreageren waardoor een dynamisch beleid waarde kan toevoegen;
- Actief beheer kan lonen in inefficiënte markten, maar vraagt om zorgvuldige uitbesteding;
- Kosten zijn belangrijk maar het is uiteindelijk het rendement na kosten wat het belangrijkste is;
- Valutarisico wordt over de langere termijn niet beloond en dient dan ook, indien mogelijk, kostenefficiënt te worden afgedekt;
- Het pensioenfonds wil “verantwoord beleggen”, waarbij voor zover mogelijk rekening gehouden wordt met factoren als milieu en klimaat, mensenrechten en sociale verhoudingen en goed ondernemingsbestuur;
- De rente is over zowel de korte als de lange termijn moeilijk te voorspellen. Uitgangspunt is dan ook dat het pensioenfonds geen actief rentebeleid wenst te voeren.

F.3 Organisatie en risicobeheerprocedures

F.3.1 Taken en verantwoordelijkheden

Het pensioenfonds is zich bewust van de rol die het als pensioenbelegger vervult. Die rol dwingt het pensioenfonds tot grote zorgvuldigheid in handelen. Het pensioenfonds is te allen tijde bereid verantwoording af te leggen over het beleggingsgedrag en de gevolgen die dit heeft voor de belanghebbenden.

Het bestuur van het pensioenfonds heeft aan de vermogensbeheerder(s) van het pensioenfonds het mandaat gegeven om binnen de vastgestelde doelstellingen en restricties het operationele beleggingsbeleid uit te voeren.

Het bestuur van het pensioenfonds is verantwoordelijk voor de vaststelling van het (strategisch) beleggingsplan en het selecteren en monitoren van de externe vermogensbeheerder(s).

F.3.2 Nevenactiviteiten

Het pensioenfonds ontwikkelt activiteiten die het pensioenfonds in staat stellen de kerntaken zo goed mogelijk uit te voeren. Voor zover die activiteiten niet behoren tot de kerntaken van een pensioenfonds, brengt het pensioenfonds deze onder in een aparte rechtspersoon. Tussen het pensioenfonds en deze rechtspersoon zal geen sprake zijn van:

- Financiële kruisstromen die de rechtspersoon tot niet marktconform concurrentievoordeel strekken;
- Personele unies tussen het bestuur van het pensioenfonds enerzijds en het bestuur van de rechtspersoon anderzijds;
- Toegang tot kennis en gegevensbestanden van het pensioenfonds, anders dan op voorwaarden die door wet- en regelgeving worden toegestaan;
- Gebruik van de naam en het beeldmerk van het pensioenfonds door de rechtspersoon.

Op dit moment zijn door het pensioenfonds geen nevenactiviteiten ondergebracht in een aparte rechtspersoon.

F.3.3 Uitbesteding

De selectie van derden, zoals vermogensbeheerders en commissionairs, vindt plaats aan de hand van enerzijds de eisen die ter zake door DNB worden gesteld en anderzijds door het bestuur van het pensioenfonds gehanteerde criteria die samenhangen met beschikbare deskundigheid, de cultuur van de eigen organisatie, schaalvoordelen en flexibiliteit. De selectie van derden en de beoordeling van hun prestaties vinden plaats op basis van objectieve criteria. De gemaakte afwegingen en de daarbij gehanteerde argumenten blijken uit een systematisch opgebouwd selectie- en evaluatiedossier.

Uitbesteding van vermogensbeheer vindt plaats op basis van een service level agreement (SLA). Deze overeenkomst voldoet (ten minste) aan de door DNB daaraan te stellen eisen.

Gedurende de periode van uitbesteding draagt het pensioenfonds zorg voor de instandhouding en naleving van afdoende controlemechanismen om uitbestedingsrisico's te beheersen.

F.3.4 Rapportage

Het pensioenfonds ontvangt maandelijks gegevens omtrent de ontwikkeling van de beleggingsportefeuille van de vermogensbeheerder. Op periodieke basis legt de fiduciair beheerder verantwoording af tijdens een bestuursvergadering.

F.3.5 Kostenbeheersing

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid maakt het pensioenfonds geen andere kosten dan die redelijk en proportioneel zijn in relatie tot de omvang en de samenstelling van het belegd vermogen en de doelstelling van het pensioenfonds.

F.3.6 Deskundigheid

Het pensioenfonds draagt er zorg voor dat zij in alle fasen van het beleggingsproces beschikt over de deskundigheid die vereist is voor:

- Een optimaal beleggingsresultaat;
- Een professioneel beheer van de beleggingen; en
- De beheersing van de aan beleggingen verbonden risico's.

F.3.7 Scheiding van belangen

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt gewaakt voor belangenverstremgeling. Met het oog daarop zijn de leidinggevenden en medewerkers van het pensioenfonds gehouden een gedragscode na te leven.

De compliance officer ziet toe op naleving van de gedragscode.

F.3.8 Corporate governance

Het pensioenfonds heeft bijzondere aandacht voor de lange termijn doelstellingen van de ondernemingen waarin zij belegt in termen van duurzame economische groei. Het pensioenfonds is van mening dat duurzaamheid en corporate governance onlosmakelijk met zorgvuldig ondernemerschap verbonden zijn. De ondernemingsleiding moet in staat zijn hierover verantwoording af te leggen. Een dergelijke verantwoording is inherent aan goed ondernemingsbestuur en daarmee van belang om te voorkomen dat de onderneming zich gaat vervreemden van de samenleving waarvan zij deel uitmaakt.

De activiteiten van het pensioenfonds op het gebied van duurzaamheid en corporate governance vormen voor het pensioenfonds geen doel op zichzelf. Uitvoering van het beleid van het pensioenfonds op deze gebieden wordt steeds getoetst aan haar primaire verantwoordelijkheid om een optimaal rendement te genereren in het belang van de belanghebbenden bij het pensioenfonds.

F.3.9 Risicohouding

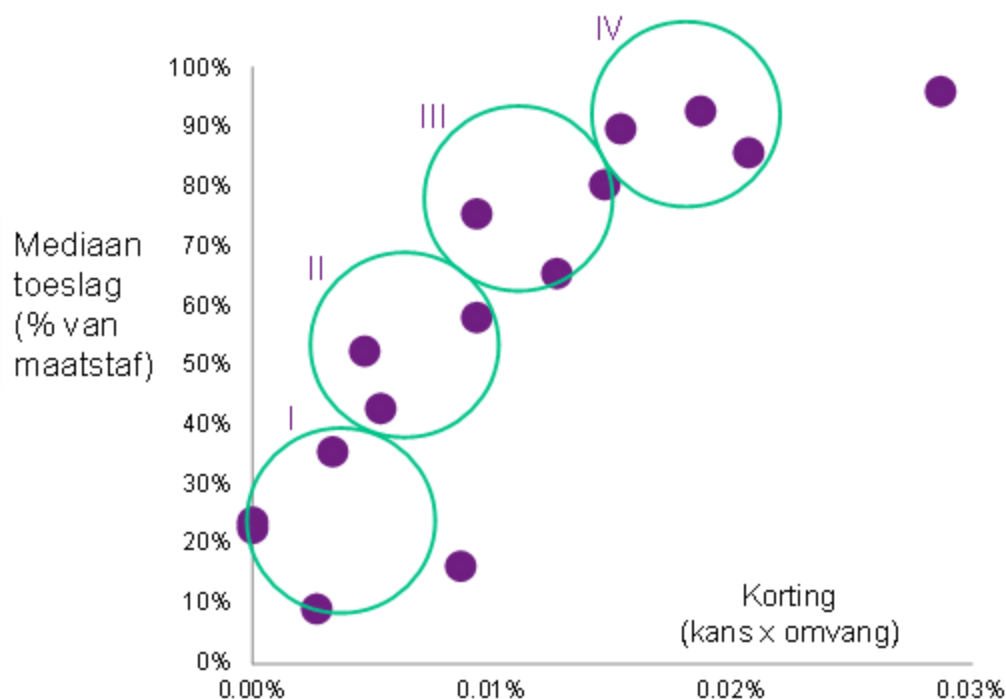
Het beleggingsbeleid wordt, gegeven de ambitie, in eerste instantie afgestemd op nominale zekerheid en in tweede instantie op waardevastheid. Gegeven geformuleerde doelstellingen en fondskenmerken, zoals onder andere de opgebouwde pensioenen tot en met 2013 die zijn verzekerd bij Aegon en de samenstelling van het deelnemersbestand, komt de risicohouding van het pensioenfonds op korte termijn tot uiting in de gehanteerde bandbreedtes rond de hoogte van het VEV. Het VEV is op dit moment relatief laag als gevolg van de verzekering bij Aegon. De komende jaren zal het VEV stijgen als gevolg van de toename van het vermogen in eigen beheer ten opzichte van het vermogen bij Aegon.

Op de lange termijn komt de risicohouding tot uiting in de gehanteerde ondergrenzen voor het verwachte pensioenresultaat. Ten aanzien van (de mediaan van) het verwachte pensioenresultaat, hanteert het pensioenfonds de volgende ondergrenzen:

- Startend vanuit de evenwichts- of feitelijke situatie, hanteert het pensioenfonds een ondergrens van 88% voor actieve deelnemers. Voor inactieve deelnemers hanteert het pensioenfonds een ondergrens van 85%. Dit komt naar verwachting overeen met een toeslagverlening van 70% van de prijsinflatie;
- Voor een slecht weer scenario hanteert het pensioenfonds een bovengrens van 25% voor de relatieve afwijking t.o.v. de mediaan van het verwachte pensioenresultaat ($(\text{mediaan} - \text{slecht weer resultaat}) / \text{mediaan resultaat}$).

Het bestuur laat periodiek een Asset Liability Management (ALM) studie uitvoeren. Aan de hand van de uitkomsten van deze studie wordt onder andere het strategisch beleggingsbeleid ingevuld. Het bestuur heeft naar aanleiding van de laatste ALM-studie in 2018 gekozen voor een optimaal passend strategisch beleggingsbeleid. De basis voor de ALM-studie zijn de uitkomsten van de risicohoudingsstudie, waarin door middel van een workshop werd bepaald of het huidige risicoprofiel nog in lijn ligt met het gewenste risicoprofiel. Om deze keuze te kunnen onderbouwen zijn verschillende beleggingsportefeuilles doorgerekend en gekeken naar de uitkomsten op het gebied van enerzijds gerealiseerde toeslag en anderzijds de hoogte van de korting (kans op korting * omvang van de korting). Het onderstaande plaatje toont aan dat de risico's van de meer risicovolle beleggingen nog steeds klein zijn. Dit heeft het bestuur wederom overtuigd dat het hoge risicoprofiel voor het vrije vermogen nog passend is voor de deelnemers.

De uitkomsten van de risicohoudingstudie zijn opgenomen in onderstaande figuur.

Het bestuur heeft op basis van de risicohoudingsstudie besloten kring IV het meest passend te vinden bij zowel hoge als lage dekkingsgraden.

Het bestuur heeft de keuze niet enkel op de maatstaven toelagerealiseringsgraad en korting (kans x omvang van korting) gebaseerd. Andere maatstaven zijn ook belangrijk voor het pensioenfonds. Daarom zijn een aantal andere maatstaven beoordeeld.

In de volgende tabel zijn de uitkomsten van de kringen weergegeven:

Key criteria	I	II	III	IV
Jaarlijkse kans op korting	0% - 2%	1% - 2%	1% - 3%	2% - 3%
Omvang korting zonder uitsmeren	0% - 1%	0% - 1%	0% - 1%	0% - 1%
Omvang korting zonder uitsmeren (slecht weer)	0% - 1%	0% - 1%	0% - 1%	0% - 1%
Toelagerealiseringsgraad actieven (mediaan)	10% - 40%	40% - 70%	60% - 90%	80% - 100%
Pensioenresultaat ~ koopkracht na 15 jaar (nominaal pensioen = 75%)	80% - 87%	88% - 93%	93% - 97%	98% - 101%
Pensioenresultaat ~ koopkracht na 15 jaar (slecht weer)	63% - 71%	71% - 75%	74% - 76%	76% - 78%
Dekkingsgraad na 15 jaar	115% - 125%	126% - 131%	131% - 136%	137% - 141%
Dekkingsgraad na 15 jaar (slecht weer)	108% - 112%	107% - 110%	106% - 108%	104% - 106%

Bij de bepaling van de risicohouding zijn de volgende kwantitatieve en kwalitatieve uitgangspunten gehanteerd.

Kwantitatieve beleidsuitgangspunten, uitgaande van een toetsdekkingsgraad gelijk aan 100%+MVEV

Kwantitatieve beleidsuitgangspunten ¹²	Grens
Toeslagen gemiddeld (% van maatstaf)	Minimaal 75%
Jaarlijkse kans op korting	Maximaal 5%
Omvang korting (zonder uitsmeren)	Maximaal 2,5%

Op basis van de keuze van het bestuur voor kring IV, is besloten om voor de grenzen van de kwantitatieve beleidsuitgangspunten uit te gaan van normen iets onder de minima en boven de maxima van deze kring.

Kwalitatieve beleidsuitgangspunten

- Beleidsuitgangspunten worden vastgesteld en getoetst vanuit het MVEV, om zo niet afhankelijk te zijn van momentopnames;
- Het fonds erkent dat bij fors lagere dekkingsgraden dan het MVEV de uitkomsten aanzienlijk slechter zullen zijn dan nu in de kwantitatieve beleidsuitgangspunten is benoemd;
  - Partijen accepteren dit hogere risico in tijden dat het slecht gaat en passen niet automatisch het risicoprofiel aan;
- Het fonds erkent dat bij fors hogere dekkingsgraden dan het MVEV de uitkomsten aanzienlijk beter zullen zijn dan nu in de kwantitatieve beleidsuitgangspunten is benoemd;
  - Partijen accepteren dit en passen niet automatisch het risicoprofiel aan;
  - Partijen nemen in overweging of het gewenst is om het risicoprofiel naar beneden bij te stellen bij verder stijgende dekkingsgraden.
- Partijen staan het fonds toe dat het fonds tijdelijk gebruik maakt van risico mitigerende maatregelen als naar de mening van het bestuur daar op basis van marktinformatie aanleiding toe is, voor zover dit passend is binnen de beleidsuitgangspunten;
- De kwalitatieve en kwantitatieve beleidsuitgangspunten worden periodiek door het fondsbestuur en sociale partners gezamenlijk besproken en waar nodig herijkt. Tussentijds kan dit ook, bijvoorbeeld bij significante wijzigingen in economische vooruitzichten, wet- en regelgeving, of een structureel significant hogere of lagere financiële positie dan het MVEV.

F.4. Beleggingsbeginselen

F.4.1 Het beleggingsproces

Het beleggingsproces vormt de randvoorwaarde van het beleggingsbeleid. Onder het beleggingsproces wordt verstaan het geheel van regels dat toeziet op de voorbereiding en de uitvoering van het beleggingsbeleid en het beheer van de beleggingen. Het pensioenfonds verlangt van alle leidinggevendenden en medewerkers in de organisatie er op toe te zien dat gehandeld wordt in overeenstemming met de regels van het beleggingsproces. Dit leidt tot een consistent en beredeneerd beleggingsgedrag, in alle geledingen van de organisatie.

¹² De grenzen behorende bij de beleidsuitgangspunten hebben betrekking op een 15-jaars horizon.

F.4.2 Beleggingsbeslissingen

Het pensioenfonds heeft haar vermogensbeheer uitbesteed aan TKPi. Het bestuur beoordeelt de vermogensbeheerder regelmatig, onder andere op basis van de ISAE 3402 type 2 rapportage.

Het pensioenfonds belegt niet in bedrijven, maar in beleggingsfondsen, een verzameling van aandelen van honderden bedrijven. Doel hiervan is om de invloed van ontwikkelingen in bepaalde bedrijfstakken of regio's te beperken. Er wordt naar stabiliteit gestreefd. Mocht het bestuur wel besluiten te beleggen in bedrijven, dan zal niet worden belegd in ethisch onverantwoorde organisaties.

F.4.3 Toegepaste wegingsmethoden voor beleggingsrisico's

De beleggingen, het beheer van de beleggingen en de beheersing van de aan beleggingen verbonden risico's geschieden met inachtneming van de gestelde richtlijnen. Voor de generieke sturing van de risico's is de weging naar de beleggingscategorieën in de beleggingsportefeuille van groot belang. Specifieke sturing op marktrisico's vindt plaats met behulp van onder andere standaarddeviatie, tracking error en 'value at risk' (VAR) methodieken. Voor kredietrisico's wordt gewerkt met credit ratings. Voor de beheersing van operationele risico's zijn meerdere maatregelen geïmplementeerd waaronder bevoegdhedenregeling, uitwijkbeleid en incidentenmanagement.

F.4.4 Waarderingsmethode

De beleggingen worden gewaardeerd op marktwaarde.

F.4.5 Strategische allocatie

In het kader van een integrale benadering van de beleggingen en de verplichtingen wordt de invulling van het beleggingsbeleid gebaseerd op een Asset Liability Management (ALM)- studie. De ALM-studie is maatgevend voor de verdeling over de beleggingscategorieën, waarbij wordt gestreefd naar een optimale beleggingsportefeuille in combinatie met een consistent premie- en toeslagbeleid. De ALM-studie wordt in beginsel eens in de drie jaren, doch zoveel vaker als het bestuur van het pensioenfonds dat wenselijk acht dan wel wordt verlangd door DNB, uitgevoerd.

De door het bestuur vastgestelde strategische portefeuille per 1 januari 2019 per categorie (%) inclusief bandbreedte zijn als volgt:

Beleggingscategorie	Benchmark	Strategische portefeuille	Minimum gewicht	Maximum gewicht*
Aandelen		82,2	71,0	93,4
Wereldwijd (incl. opkomende markten)	Customized MSCI All Countries World Index, GBP, USD, JPY afgedekt. Customized MSCI All Countries World Index, GBP, USD, JPY onafgedekt	43,0	33,0	53,0
Opkomende markten	MSCI Emerging Markets Index	15,0	10,0	20,0
Europa	Customized MSCI Europa Index, GBP afgedekt Customized MSCI Europa Index, GBP onafgedekt	16,0	0,0	30,0
Small Caps wereldwijd	Customized MSCI World small cap (total net Return) Index *	8,2	0,0	15,0
Vastrentende waarden		8,8	1,0	17,0
Duits Inflatiegerelateerd	ICE BofAML German Inflation-Linked Government Index	4,6	0,0	10,0
Nederlandse Hypotheken	Bofa Merrill Lynch Netherlands Government Index	4,2	0,0	11,5
Onroerend goed	Geen	9,0	3,0	15,0

* samengesteld uit 4 regio's (35% VS, 30% Europa, 15% Japan en 20% Azië ex Japan)

F.4.6 Onderbouwing allocaties, investment cases en kaderstellingen

Bij het aangaan van een nieuwe belegging wordt de kwantitatieve en kwalitatieve onderbouwing hiervan vastgelegd in een investment case. Het doel van een investment case is een toetsing op een aantal relevante variabelen om te bepalen of het toevoegen van een specifieke belegging of strategie aan de beleggingsportefeuille waarde toevoegt en in lijn is met de doelstellingen en risicohouding van het pensioenfonds. Voor een beleggingsidee dat, naar de mening van het bestuur of de beleggingsadviescommissie, het verdient om nader onderzocht te worden, wordt een investment case opgesteld. Indien het bestuur op basis van deze investment case besluit om opvolging te geven aan de voorgenomen belegging, zal een kaderstelling geformuleerd worden. Deze kaderstelling betreft de gewenste invulling van het te gebruiken beleggingsvehikel en beleggingsstructuur en vormt op haar beurt weer de basis voor selectie van de best passende oplossing en manager. In de laatste fase volgt dan implementatie van de belegging zelf en het opzetten van een passende monitoring- en evaluatiestructuur. De evaluatie zal grotendeels gebaseerd zijn op de investment case en dient periodiek antwoord te geven op de vraag of de belegging nog voldoet aan de verwachtingen en gestelde criteria.

Bijlage F2: Begrippenlijst Verklaring inzake beleggingsbeginselen

Actief beleggen

Op grond van een bepaalde marktvisie wordt afgeweken van de benchmark om zo te trachten een betere performance te behalen.

ALM

Afkorting van Asset Liability Management, het afstemmen van de beleggingsmix op verplichtingen. Het uitvoeren van een ALM-studie kan een pensioenfonds of verzekeringsmaatschappij behulpzaam zijn bij het kiezen van de juiste beleggingsmix.

Een ALM-studie kent de volgende aspecten:

1. Het in kaart brengen van de financiële stromen;
2. De simulatie van toekomstige financiële posities;
3. De samenhang met de economische omgeving;
4. De vergelijking van beleidsvarianten.

Beleggingsmix

De verdeling van beleggingen over verschillende beleggingscategorieën, zoals bijvoorbeeld: aandelen, onroerend goed en vastrentende waarden met een nadere onderverdeling in binnen- en buitenlandse beleggingen.

Beleggingsbeleid

Een pensioenfonds is verplicht om op solide wijze te beleggen. Het beleggingsbeleid van een pensioenfonds is enerzijds gericht op het zoveel mogelijk uitsluiten van beleggingsrisico's en anderzijds op het behalen van een zo hoog mogelijk rendement. Bovendien moet de afstemming van beleggingen op de verplichtingen juist zijn: het pensioenfonds moet op het juiste moment aan haar verplichtingen kunnen voldoen. Om optimaal aan deze uitgangspunten te voldoen is een juiste samenstelling van de beleggingsmix noodzakelijk, die met behulp van een ALM-studie kan worden vastgesteld.

Beleggingsfondsen

Een beleggingsfonds is in feite een 'verzamelpunt' voor beleggers. Op dat punt komt het geld van alle in het betreffende fonds investerende beleggers samen. Het totaalbedrag wordt het fondsvermogen genoemd. Beleggen middels een beleggingsfonds is een efficiënte manier om een adequate spreiding te bewerkstelligen.

Benchmark (index)

Een objectieve maatstaf voor zowel de samenstelling als de performance van het belegde vermogen. Een benchmark (index) is een mandje van – bijvoorbeeld – een aantal aandelen. In beginsel bepaalt de totale waarde van alle uitstaande aandelen de waarde van een index; fluctuaties in de waarde van de index worden derhalve veroorzaakt door koersfluctuaties van de in de index opgenomen aandelen. Bekende voorbeelden van indices zijn AEX, CBS en Dow Jones.

Commodities

Letterlijk betekent het grondstoffen. Beleggen in commodities is direct investeren in grondstoffen of indirect via bijvoorbeeld termijncontracten, waarbij de waarde is gebaseerd op grondstoffen. Verhandelde grondstoffen zijn onder andere energie, metalen en landbouwproducten.

Derivaten

Afgeleide financiële instrumenten, dat wil zeggen financiële contracten, waarvan de waarde wordt afgeleid van een onderliggende waarde (bijv. een aandeel), een referentieprijis of een index (bijv. de AEX-index). De hoofdvormen van derivaten zijn opties, swaps, futures contracten en forward contracten.

Indexatie

Indexatie is het van tijd tot tijd aanpassen van het reeds opgebouwde pensioen aan de algemene stijging van de lonen en prijzen. Hierdoor blijft het opgebouwde pensioen ook in de toekomst dezelfde koopkracht behouden. Het is met andere woorden waardevast.

Groei-stijl (growth style)

Beleggingsstijl waarbij met name in aandelen wordt belegd van bedrijven die als relatief duur kunnen worden gekwalificeerd (hoge koers/winstverhouding en laag dividendrendement).

Mandaat vermogensbeheer

Het mandaat vermogensbeheer, ook wel beleggingsrichtlijnen of beleggingsinstructie genoemd, bevat de beleggingstechnische afspraken over het beheer van het vermogen. Het mandaat wordt vastgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur en bevat alle restricties waarbinnen een vermogensbeheerder vervolgens naar eigen inzicht mag beleggen.

Marktwaarde

Waarde van een beleggingsobject als het op dit moment zou worden verkocht.

Monitoring

Monitoring is het continue proces van overzicht van de consequente en juiste werking van de controlemaatregelen. Deze monitoring kan door het pensioenfonds zelf gebeuren of uitbesteed worden aan een onafhankelijk orgaan (bijv. audit). Monitoring maakt integraal deel uit van het controlesysteem.

Onroerend goed

Men kan direct en indirect beleggen in onroerend goed. Direct beleggingen kan men door woningen of winkels aan te kopen. Indirect kan men investeren middels participaties in beleggingsfondsen aan te kopen die beleggen in onroerend goed.

Outperformance

Het verschil tussen het behaalde rendement en het rendement van de benchmark (positief of negatief). Dit verschil geeft aan hoeveel waarde is toegevoegd door middel van actief beleggen. Outperformance wordt ook wel alpha genoemd.

Passief beleggen

Hieronder kan worden verstaan indexbeleggen of buy and hold beleggen. Het is gericht op het zo laag mogelijk houden van de transactiekosten.

Performance

De performance van (een deel van) het vermogen is het totale rendement op marktwaarde. Deze performance wordt normaliter vergeleken met de performance van de benchmark (index). Door middel van een zogenoemde performance attributieanalyse wordt het verschil tussen deze beiden op een kwantitatieve wijze verklaard.

Strategische beleggingsmix

De lange termijn verdeling van het vermogen over de verschillende beleggingscategorieën (aandelen, vastrentende waarden, onroerend goed). Deze verdeling wordt veelal gebaseerd op een ALM-studie.

Tracking error

Statistische maatstaf die weergeeft hoe groot de kans is dat de outperformance zal afwijken van nul. De tracking error is gelijk aan de standaarddeviatie van de outperformance. Het is een goede maatstaf voor het meten van het extra risico van de portefeuille ten opzichte van de benchmark. Een hoge tracking error betekent veel kans op een rendement ver onder of boven de benchmark en dus veel extra risico ten opzichte van de benchmark.

Rating

De rating van een belegging of een onderneming geeft het kredietrisico of debiteurenrisico van een bepaalde belegging weer. Vastrentende waarden hebben bijvoorbeeld pas voldoende kwaliteit vanaf een bepaalde kredietwaardigheid, voorzien van een rating BBB, A, AA of AAA. De ratings worden vastgesteld door gespecialiseerde bureaus.

Valutahedging

Het afdekken van valutarisico door middel van valutatermijntransacties (forward contracts).

Vastrentende waarden

Verzamelnaam voor beleggingen waarop in beginsel een vaste rentevergoeding en een vaste looptijd geldt. Voorbeelden van vastrentende waarden zijn obligaties, onderhandse leningen en hypotheekleningen. Deze beleggingen worden ook wel als risicomijdend aangeduid.

Vermogensbeheerder

Een professionele beheerder van vermogens voor organisaties (zoals pensioenfonds, verzekeringsmaatschappijen enz.) en / of vermogende particulieren. Vermogensbeheerders zijn vaak onderdeel van een bank, dan wel financiële instelling, maar kunnen ook een onafhankelijke organisatie zijn. In Nederland kunnen vermogensbeheerders zich onder bepaalde voorwaarden laten registreren bij Autoriteit Financiële Markten (voorheen: Stichting Toezicht Effectenverkeer).

Waarde stijl (value style)

Beleggingsstijl waarbij met name in aandelen wordt belegd van bedrijven die als relatief goedkoop kunnen worden gekwalificeerd.

Zakelijke waarden

Verzamelnaam voor beleggingen in aandelen en beleggingen in onroerend goed. Deze beleggingen worden ook wel aangeduid als risicodragend.